

Fonty jutra

Budujące myśli
palaczy tytoniu

Bogusław Jackowski

Marek Ryćko

BachTeX 2001

Wiersz J.S. Bacha “Budujące myśli
palacza tytoniu” (Erbauliche
Gedanken eines Tabakrauchers)
stanowi przykład filozofii naiwnej,
acz uroczej i wartej chwili uwagi.
Zapóżyliśmy od Bacha tytuł,
bowiem nasze rozważania na
temat fontów T_EX-owych można
także uznać za naiwne...

Nowy system składu wymaga nowego systemu fontów

Nie mamy wątpliwości, że nowy system składu wymaga opracowania nowego systemu fontów, będącego istotnym rozszerzeniem dotychczasowego modelu fontów $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -owych. Nowy model fontów może mieć niebagatelny wpływ na całość projektu „prawdziwie nowego systemu składu”.

A zatem prace nad następcą $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -a muszą objąć następcę METAFONT-a.

Co jest nie tak ze starym modelem fontów?

256 znaków w foncie, 255 szerokości, 16 wysokości, 16 głębokości, 64 korekty kursywy, ligatury i kerny „zaszyte” w plikach TFM (informacja ta jest praktycznie poza kontrolą użytkownika), brak informacji o prostokącie ograniczającym obrys znaku (nie wspominając już o detalach obrysu), stały encoding, zbyt uproszczony mechanizm kładzenia akcentów, brak bezpośredniego łącza między T_EX-em i METAFONT-em, itp., itd.

Co jest nie tak ze starym modelem fontów?

Nie ma czegoś takiego, jak „lewostronna korekta kursywy”:

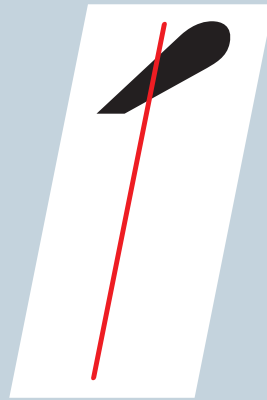
w róg *już* dma

w róg {\it już\} dma

Co jest nie tak ze starym modelem fontów?

Nie ma czegoś takiego, jak „óś znaku”:

Co jest nie tak ze starym modelem fontów?

Czy naprawdę bardziej złożony skład, wykorzystujący „zawijasowe” warianty liter, kapitaliki, cyfry nautyczne itp., musi się wiązać z przełączaniem fontu? Nie widać po temu powodu – logicznie przecież mamy do czynienia z tym samym fontem.

Co jest nie tak ze starym modelem fontów?

Dlaczego matematyczne symbole muszą być budowane z kawałków?

W niektórych zastosowaniach może to przeszkadzać, np. gdybyśmy chcieli daną formułę wyciąć za pomocą plotera.

Ilustracja na stronie następnej przedstawia efekt braku ciągłej zmiany wielkości symboli: w pierwszej formule nawias (zbudowany z dwóch znaków) ma prawidłową wysokość, w drugiej – nawias (pojedynczy znak) jest za mały.

Co jest nie tak ze starym modelem fontów?

$$x_i = \sigma \left(\sum_{j=1}^n w_{ij} x_j + u_i \right)$$

$$\min_{\pi} \left\{ J(\pi, x_0) = \lim_{N \rightarrow \infty} E_w \left(\sum_{k=0}^N \alpha^k \cdot g(x_k, u_k, w_k) \right) \right\}$$

$$= \sigma \left(\sum_{j=1}^n w_{ij} x_j + \lim_{N \rightarrow \infty} E_w \left(\sum_{k=0}^N \alpha^k \right) \right)$$

Wyzwanie (lub sprawdzian)

Przykłady zadań wymykających się
możliwościom współczesnych
systemów składu:

- matematyka
- kaligrafia
- notacja taneczna
- notacja muzyczna

Ceci n'est pas une pipe.

Fajka René Magritte'a w istocie nie jest fajką. Czy nasz wykład jest w istocie wykładem o fontach jutra?

